

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.IV.9521.1.3.2022

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział: Usługi Klienta	
Wysł. dnia	28. 07. 2022
L.dz. .... zał.	
Podpis	

Kielce, 28 lipca 2022 r.

**Stowarzyszenie Na Rzecz Warsztatu
Terapii Zajęciowej „SZANSA”
ul. Żabia 31
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 10 d ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.), § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 ze zm.), jak również art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w dniach 7-8 lipca 2022 r. została przeprowadzona kontrola organizatora turnusów rehabilitacyjnych pod nazwą: Stowarzyszenie Na Rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej "SZANSA", ul. Żabia 31, 27-400 Ostrowiec Św. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

- Ewa Kasperkiewicz - inspektor wojewódzki, na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 436/2022, znak: PSZ.IV.9521.1.3.2022 z 22.06.2022 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia,
- Ewelina Sornat - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolującego, na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 437/2022, znak: PSZ.IV.9521.1.3.2022 z 22.06.2022 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

wiepodlega

Zgodnie z § 21 ust. 2 ww. rozporządzenia, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzący kontrolę przekazuje wnioski i zalecenia zmierzające do ich usunięcia odpowiednio ośrodkowi lub organizatorowi turnusów rehabilitacyjnych.

Przedmiot i zakres kontroli obejmował w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów rehabilitacyjnych organizowanych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie oceny ich przebiegu z uwzględnieniem programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów. Kontrolą objęto turnusy organizowane w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia przeprowadzania kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie zostało ocenione pozytywnie z uchybieniami.

Ustalenia oraz szczegółowa ocena zostały zawarte w informacji o wynikach kontroli. Z uwagi na stan faktyczny stwierdzony w podmiocie kontrolowanym przedstawiam poniżej wnioski i zalecenia.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia:

- 1. Niepoprawna weryfikacja wyboru ośrodka i/lub organizatora turnusu w odniesieniu do 3 uczestników turnusów rehabilitacyjnych /z dysfunkcją narządu wzroku, z dysfunkcją narządu ruchu, poruszających się na wózkach inwalidzkich/ szczegółowo badanych turnusów.**

Analiza akt kontrolnych wykazała, że organizator zakwalifikował nieprawidłowo do udziału w turnusach rehabilitacyjnych 3 uczestników z takimi niepełnosprawnościami jak: [redacted] [redacted] [redacted]

[redacted] [redacted] Organizator i ośrodek nie posiadali uprawnień do przyjmowania na turnus rehabilitacyjny osób z dysfunkcją narządu wzroku. W przypadku pozostałych dwóch osób Ośrodek „DORWIT” nie posiadał uprawnień do przyjmowania na turnus rehabilitacyjny osób poruszających się na wózku inwalidzkim.

Zalecenie :

Zgodnie z § 13 cyt. rozporządzenia organizator turnusów rehabilitacyjnych odpowiada za dobór uczestników, prawidłową realizację programów turnusów oraz miejsce ich

niepodlega

realizacji, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności lub schorzenia albo dysfunkcji uczestników. Opinia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Biura Pełnomocnika Rządu Do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 13.09.2012 r., znak: BON-II-52341-90-2-EK/12, mówi: „(...)podstawą wyboru przez osobę niepełnosprawną ośrodka i organizatora turnusu oraz weryfikacji wyboru dokonanego przez osobę niepełnosprawną są przede wszystkim te dysfunkcje lub schorzenia, z powodu których dana osoba została uznana za niepełnosprawną (a zatem najistotniejsze są informacje zawarte w orzeczeniu o niepełnosprawności), a w drugiej kolejności – informacje o dysfunkcjach lub schorzeniach określone we wniosku lekarskim (...)”. Nie oznacza to jednak, że można dowolnie dobierać schorzenia i dysfunkcje w zależności od tego, co jest łatwiejsze, dogodniejsze, bowiem MPiPS zaznacza, że „(...) przy dokonywaniu wyboru (oraz weryfikacji tego wyboru) najistotniejsze jest ustalenie, która z dysfunkcji lub schorzeń ma istotny wpływ na funkcjonowanie tej osoby w środowisku zewnętrznym, w następnej kolejności ustalenie, z powodu których dysfunkcji (schorzeń) dana osoba wymaga rehabilitacji (...)”. Dopiero wówczas, gdy okaże się, że schorzenia występujące w orzeczeniu o niepełnosprawności, wniosku lekarskim i innych dokumentach dot. stanu zdrowia potencjalnego uczestnika turnusu, które nie są objęte zawiadomieniem o wpisie do rejestru organizatorów/ośrodków i jednocześnie nie mają istotnego wpływu na funkcjonowanie tej osoby w środowisku zewnętrznym, możliwe jest odstępianie od uwzględniania tych schorzeń przy dalszej weryfikacji. **Jest to możliwe wyłącznie wówczas, gdy schorzenia takie nie są zawarte w § 2 ust. 2 cyt. rozporządzenia**, na co także zwraca uwagę MPiPS w powołanej powyżej opinii, tj.: „(...) nie ma wymogu aby przy wyborze ośrodka i organizatora turnusu pod uwagę brane były wszystkie dysfunkcje czy też schorzenia wymienione w orzeczeniu o niepełnosprawności i wniosku lekarskim. ***Przy weryfikacji wyborów turnusów dokonywanych przez wnioskodawców należy brać pod uwagę rodzaje dysfunkcji i schorzeń wymienione w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694)...***” Należy bowiem pamiętać, iż w przypadku tych dysfunkcji ośrodek musi spełniać określone, bardzo szczegółowe warunki wymienione w rozporządzeniu w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.

W celu prawidłowego oraz zgodnego z uprawnieniami jednostki kontrolowanej doboru uczestników turnusu rehabilitacyjnego i miejsca realizacji tego turnusu, w trakcie dalszej działalności zaleca się przeprowadzanie poprawnej i wnikliwej weryfikacji wyboru ośrodka i organizatora turnusu rehabilitacyjnego. W szczególności istotnym aspektem jest

niepodlega

zbadanie, która z dysfunkcji lub schorzeń potencjalnego uczestnika turnusu rehabilitacyjnego ma istotny wpływ na funkcjonowanie tej osoby w środowisku zewnętrznym, w następnej kolejności ustalenie, z powodu których dysfunkcji (schorzeń) osoba ta wymaga rehabilitacji. Ma to priorytetowe znaczenie w prawidłowym doborze uczestników turnusu oraz stanowi podstawę do tego, aby turnus zorganizowany był profesjonalnie, a osoby niepełnosprawne w nim uczestniczące osiągnęły maksimum korzyści w zakresie szeroko rozumianej rehabilitacji. Kwalifikując daną osobę niepełnosprawną na turnus rehabilitacyjny nie można z dokumentów dotyczących stanu zdrowia dowolnie dobierać schorzeń i dysfunkcji w zależności tylko od tego, co jest zgodne z posiadanymi uprawnieniami. Należy wziąć pod uwagę aktualnie dominujące dysfunkcje (czyli te mające wpływ na funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku zewnętrznym, z powodu których osoby te wymagają rehabilitacji) potencjalnego uczestnika i dopiero wówczas gdy są to schorzenia objęte zawiadomieniem o wpisie do rejestru zakwalifikować ją na stosowny turnus rehabilitacyjny. Wobec powyższego, występujące w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wniosku lekarskim i innych dokumentach dot. stanu zdrowia osoby niepełnosprawnej i jednocześnie nie objęte zawiadomieniem o wpisie do rejestru organizatorów/ ośrodków informacje o dysfunkcjach (schorzeniach) można pominąć w procesie weryfikacji wyboru jedynie wtedy, gdy organizator przed zakwalifikowaniem osoby niepełnosprawnej na turnus, uzyska pisemne potwierdzenie tej osoby lub dodatkowy dokument świadczący o fakcie, iż nie jest to dysfunkcja dominująca oraz, że rehabilitacja powinna być skierowana na inne schorzenie. **Przy czym należy pamiętać, iż dotyczy to wyłącznie schorzeń, które nie są zawarte w § 2 ust. 2 rozporządzenia MPIPS z 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 ze zm.).** Oznacza to, iż organizator przed potwierdzeniem możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie, powinien wziąć pod uwagę wszystkie rodzaje niepełnosprawności wymienione w ww. przepisie prawa i kwalifikować na turnus wyłącznie osoby niepełnosprawne, których dysfunkcje mieszczą się w zakresie uprawnień posiadanych przez organizatora i ośrodek, bowiem w przypadku tych dysfunkcji ośrodek musi spełniać określone, bardzo szczegółowe warunki.

niepodległa

2. Zorganizowanie szczególnie badanych turnusów niezgodnie z programami złożonymi do wojewody wraz z wnioskiem o wpis do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych.

Stosownie do §12 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia organizator turnusów rehabilitacyjnych powinien realizować turnusy zgodnie z opracowanymi i złożonymi u wojewody programami tych turnusów. Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych organizator oświadczył, że turnusy rehabilitacyjne odbywające się w terminach: 2-15.09.2021 r. oraz 30.04-13.05.2022 r. były zorganizowane zgodnie z opracowanymi i złożonymi u Wojewody programami turnusów. Jednakże dokumentacja dotycząca wykonania założeń programowych ww. turnusów nie potwierdziła tego faktu. W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono analizę porównawczą dokumentacji dotyczącej wykonania założeń programowych turnusów zorganizowanych w terminach: 2-15.09.2021 r. oraz 30.04-13.05.2022 r. z programami złożonymi do Wojewody Świętokrzyskiego wraz z wnioskiem z dnia 12.01.2021 r. (kompletny wniosek wraz z korektami programów turnusów rehabilitacyjnych przyjęto w dniu 2.02.2021 r.) o wpis do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych zaakceptowanymi przez Wojewodę, która wykazała rozbieżności polegające na różnicy czasu trwania niektórych zajęć ujętych w programach turnusów zaakceptowanych przez Wojewodę w odniesieniu do przedstawionych harmonogramów zrealizowania tych zajęć. Odstępstwa dotyczą czasu trwania zajęć w następujących dniach trwania turnusów:

- 1, 3, 7, 12, 14 dzień turnusu (niezgodne wykonanie założeń *Programu turnusu rehabilitacyjnego z programem usprawniająco rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych ze schorzeniami układu krążenia, z zaburzeniami głosu i mowy, z dysfunkcją narządu słuchu*, na obu zrealizowanych turnusach),
- 1, 7, 14 dzień turnusu (niezgodne wykonanie założeń *Programu turnusu rehabilitacyjnego z programem usprawniająco rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich*, na obu zrealizowanych turnusach),
- 7, 14 dzień turnusu (niezgodne wykonanie założeń *Programu turnusu rehabilitacyjnego z programem usprawniająco rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym, chorobą psychiczną, epilepsją i schorzeniami neurologicznymi*, na obu zrealizowanych turnusach),
- 1, 7, 14 dzień turnusu (niezgodne wykonanie założeń *Programu turnusu rehabilitacyjnego z programem usprawniająco rekreacyjnym dla osób*

niepodlega

niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, na obu zrealizowanych turnusach).

Zaznaczyć należy, że w dokumentacji nie zostało odnotowane jaka była przyczyna tych zmian, jak również nie powiadomiono Wojewody Świętokrzyskiego o dokonanych zmianach. W związku z powyższym organizator nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z §12 ust. 1 pkt 1 cyt. rozporządzenia, tj. organizowania turnusów zgodnie z programami opracowanymi i złożonymi u wojewody.

Zalecenie :

W trakcie dalszej działalności zaleca się przestrzeganie dyspozycji zawartej w § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 ze zm.), tj. organizowania turnusów rehabilitacyjnych zgodnie z opracowanymi i złożonymi u wojewody programami tych turnusów. W sytuacji, gdy organizator planowałby dokonać zmian w programie turnusu, powinien wcześniej o tym fakcie poinformować Wojewodę i dopiero po uzyskaniu jego akceptacji realizować zmieniony program w trakcie trwania turnusu.

3. Rozbieżności w dokumentacji kontrolnej w zakresie realizacji programów szczególnie badanych turnusów rehabilitacyjnych.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w dokumentacji dotyczącej realizacji programów turnusów rehabilitacyjnych zorganizowanych w terminach: 2-15.09.2021 r. oraz 30.04-13.05.2022 r. występują rozbieżności. W informacjach o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego sporządzonych dla każdego uczestnika turnusu, które zostały przedstawione kontrolującemu, podano informacje, które nie zostały ujęte w dokumentacji potwierdzającej wykonanie założeń programowych. Organizator opisał w ww. informacjach szereg zajęć dodatkowych w rubryce „Udział uczestnika w zajęciach przewidzianych programem turnusu”, które nie zostały ujęte w dokumentacji dotyczącej wykonania programów turnusów rehabilitacyjnych. Co szczególnie istotne, podane w informacjach godziny, w których odbyły się niektóre zajęcia nakładają się na te określone w programach, jak również zajęcia określone jako „dodatkowe” trwają znaczną część dnia, co dodatkowo świadczy o niespójności tych dokumentów.

niepodlega

Zalecenie:

W trakcie dalszej działalności zaleca się dokumentowanie realizacji programów turnusów rehabilitacyjnych organizowanych przez Stowarzyszenie Na Rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej "SZANSA" w sposób spójny i rzetelny, umożliwiający weryfikację stopnia realizacji danego programu turnusu oraz umożliwiający jednoznaczne potwierdzenie zapewnienia uczestnikom turnusu łącznego czasu przeznaczonego na zorganizowane zajęcia indywidualne i grupowe stosownie do §12 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 ze zm.). Dokumentami potwierdzającymi ww. działania mogą być: szczegółowy harmonogram zajęć wraz z określeniem czasu trwania poszczególnych zajęć indywidualnych i grupowych w każdym dniu turnusu i potwierdzeniem ich zrealizowania lub inny dokument/sprawozdanie, zawierający szczegółowy opis realizacji założeń programowych turnusu w rozbiciu na poszczególne dni wraz z harmonogramem codziennych zajęć uwzględniającym wymagany przepisami prawa łączny czas zorganizowanych zajęć indywidualnych i grupowych. Organizator powinien dysponować dokumentacją przygotowaną starannie i z należytą dokładnością, która pozwoli w sposób nie budzący wątpliwości określić, czy każdy z uczestników turnusu w pełni zrealizował program turnusu, w tym czy uczestniczył we wszystkich zajęciach przewidzianych w programie i przy zachowaniu wymaganego wymiaru czasowego tych zajęć stosownie do ww. przepisów prawa.

- 4. Niewywiązanie się z obowiązku wynikającego z art. 10d ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.), tj. obowiązku ośrodka lub organizatora turnusu, który uzyskał wpis do rejestru, niezwłocznego powiadomienia wojewody o każdej zmianie warunków stanowiących podstawę uzyskania wpisu do rejestru ośrodków lub rejestru organizatorów (dot. zmian w programach turnusów).**

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Stowarzyszenie Na Rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej "SZANSA" organizując turnusy rehabilitacyjne w terminach: 2-15.09.2021 r. oraz 30.04-13.05.2022 r. dokonało zmian w zaakceptowanych przez Wojewodę programach ww. turnusów. O powyższym fakcie organizator nie poinformował Wojewody Świętokrzyskiego, co jest niezgodne z dyspozycją zawartą w art. 10d ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej

niepodlega

i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.).

Zalecenie:

Zobowiązuje się organizatora do przestrzegania dyspozycji zawartej w art. 10d ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. , poz. 573 ze zm.), mówiącej o tym, że ośrodek lub organizator turnusu, który uzyskał wpis do rejestru, jest obowiązany do niezwłocznego powiadomienia wojewody o każdej zmianie warunków stanowiących podstawę uzyskania wpisu do rejestru ośrodków lub rejestru organizatorów turnusów.

5. Identyczne opisy w informacjach o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego dla wszystkich uczestników bez uwzględnienia zindywidualizowanego opisu efektów rehabilitacji.

W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych organizator przedstawił informacje o przebiegu turnusu dla wszystkich uczestników turnusów rehabilitacyjnych. Analiza tych dokumentów wykazała, że u wszystkich osób, dla których sporządzono informacje, w miejscu dotyczącym opisu uzyskanych efektów dokonano identycznych zapisów. Natomiast w omawianym dokumencie powinien być przedstawiony opis indywidualnych efektów uzyskanych przez danego uczestnika turnusu. Zindywidualizowany opis efektów rehabilitacji, jest istotną informacją, pozwalającą ocenić zasadność kwalifikowania osób niepełnosprawnych na turnus

Zalecenie :

W dalszej działalności zaleca się aby organizator przygotowując dokument w postaci informacji o przebiegu turnusu dla każdego uczestnika, dokonał indywidualnej oceny efektów uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w turnusie rehabilitacyjnym.

Przekazując powyższe wnioski i zalecenia, uprzejmie proszę o **poinformowanie Wojewody Świętokrzyskiego, o ich wykonaniu lub o przyczynach ich niewykonania.** Powyższą informację należy złożyć na piśmie **w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego** na adres:

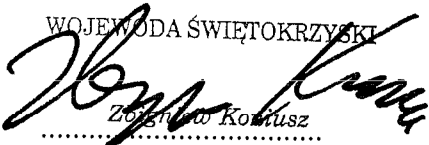
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

niepodlega

Jednocześnie nadmieniam, iż w myśl § 21 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 ze zm.) ośrodek lub organizator **może zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosków i zaleceń.** Zastrzeżenia zgłasza się w podanym wyżej terminie, licząc od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego na ww. adres.

KIEROWNIK
Oddziału ds. Rynku Pracy

Agnieszka Jańicka

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Zdzisław Kowalski

(zarządzający kontrolę)

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Mariusz Pasek

niepodlega

